

Kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen lausunnon täydennys koskien Agnico Eagle Finland Oy:n ympäristönsuojelulain ja vesilain mukaisen lupahakemuksen (PSAVI/1079/2018) osaa: purkuputken käyttöönottoa edeltävän siirtymäajan lupaehdot Seurujokeen johdettaville vesille sekä oikeus aloittaa vesien johtaminen muutoksen hausta huolimatta

RakYmplk 04.07.2019 § 90

Pohjois-Suomen Aluehallintovirasto on pyytänyt lausunnon täydennystä (19.6.2019) Kittilän kunnan ympäristönsuojeluviranomaiselta koskien Agnico Eagle Finland Oy:n ympäristönsuojelulain ja vesilain mukaista lupahakemusta (Dnro PSAVI/1079/2018) Kittilän kaivoksen toiminnan olennaiseksi muuttamiseksi ja toiminnan aloittamiseksi muutoksenhausta huolimatta.

Agnico Eagle Finland on pyytänyt aluehallintovirastoa käsittelemään purkuputken käyttöönottoa edeltävän siirtymäajan lupaehdot Seurujokeen johdettaville vesille kiireellisenä ja eriyttämään asian muusta hakemuksesta (Kaivoksen toiminnan olennainen muuttaminen ja toiminnan aloittaminen muutoksenhausta huolimatta, Kittilä). Kittilän kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on antanut koko hakemuksesta lausuntonsa marraskuussa 2018 (RakYmplk 29.11.2018 § 16).

Lausunnon täydennys edellä mainittuja siirtymäajan lupaehtoja koskien pyydetään toimittamaan Pohjois-Suomen aluehallintovirastoon viimeistään 5.7.2019.

Kaivosyhtiö on laatinut lupahakemuksesta annettuihin lausuntoihin vastineen, jossa hakija esittää uusien hakemuksessa esitettyjen korotettujen lupaehtojen kiireellistä hyväksymistä Seurujokeen purettaville vesille: sulfaatile (SO₄) vuosikuormitusraja 8000 t/v, ja antimonille (Sb) tavoitteellinen vuosikuormitusraja 1,1 t/v. Hakemuksen mukaan nämä korotetut luparajat ovat voimassa kunnes suunniteltu uusi purkuputki on käytössä.

Perusteena korotetuille lupaeidoille on vastineen mukaan yhtiön vaikeudet pysyä lupaeidoissa määrätyissä kuormitusrajoissa, johtuen kaivostoiminnan tuotantotason kasvun vaikutuksista syntyvien kaivosvesien määrään ja laatuun. Vuoden 2018 osalta luparajoissa pysyttiin vain kasvattamalla vesivarastoaltaille varastoitujen vesien määrää.

Nykyisin voimassa olevassa lupapäätöksessä (KHO 1605/1/15 ja 1609/1/15) on seuraavat vastaavat vuosikuormitusrajat: vuosina

2013-2016 sulfaatti 12 500 t/v ja antimoni 0,9 t/v, vuonna 2017 sulfaatti 8 000 t/v ja antimoni 0,7 t/v sekä vuodesta 2018 eteenpäin sulfaatti 5500 t/v ja kuormituksen tavoitetaso antimonille 0,7 t/v. Sulfaatin osalta nyt haettu korotettu luparaja vastaa vuoden 2017 kuormitusrajaa, mutta antimonille haettu korotettu tavoitteellinen kuormitusraja on huomattavasti korkeampi kuin voimassa olevan luvan nykyinen tai aikaisemmat tavoitteelliset luparajat.

Kaivosyhtiön vastineen mukaan korotetut luparajat parantavat kaivoksen ympäristönsuojelun tasoa ja kaivoksen sisäistä vesienhallintaa. Yhtiön mukaan nämä siirtymäajan korotetut lupaehdot ovat vesiensuojelullisesti perusteltuja. Vakuudeksi ennallistamiskustannuksille yhtiö esittää 50 000 €:n summaa.

Ympäristösihteeri:

Esitän, että rakennus- ja ympäristölautakunta lausuu lausunnon täydennyksenä Seurujokeen purettavien vesien siirtymäajan lupaehdoista seuraavaa:

Nykyisin voimassa olevien lupapäätösten mukaiset kuormitusrajat on asetettu Seurujoen ja sen eliöstön suojelemiseksi. KHO on päätöksessään arvioinut että Seurujoen suojelemiseksi kuormitus tulisi laskea nyt voimassa olevien kuormitusrajojen alapuolelle.

Kaivosyhtiön kuormitus Seurujokeen on ollut sulfaatin osalta suurempi vuoteen 2017 saakka kuin nyt haettu korotettu luparaja. Yhtiö on kuitenkin määrätty laskemaan kuormitusta Seurujokeen ja hakemaan vaihtoehtoista purkupaikkaa kaivostoiminnassa syntyville purkuvesille. Antimonin kohdalla korotettujen kuormitusrajojen mukainen kuormitus nousisi selvästi aikaisempien lupaehtojen mukaisesta kuormituksesta.

Kaivosyhtiön hakemuksen mukaan korotetut lupaehdot olisivat voimassa kunnes uusi purkuputki on käytössä. Arvioiden mukaan purkuputki on käytössä aikaisintaan 2021. Purkuputkelle ei kuitenkaan ole vielä myönnetty ympäristölupaa. Lupahakemus on käsittelyssä Pohjois-Suomen aluehallintovirastossa. Jos lupapäätös on kielteinen tai luvan lainvoimaiseksi tulo viivästyy, korotetut lupaehdot voivat jäädä voimaan ja käyttöön useiden vuosien ajaksi.

Kaivosyhtiöllä on ollut vaikeuksia päästä nykyisten kuormitusrajojen alapuolelle erityisesti sulfaatin kohdalla ja toisaalta yhtiöllä on ollut ylityksiä muihin lupamääräyksiin liittyen. Tuotantokapasiteetin nostamistoimet sekä kasvaviin purkuvesimääriin ja pieneen vastaanottavaan vesistöön suhteutettuna riittämättömät panostukset vesienpuhdistusmenetelmien kehittämiseen ja rakentamiseen ovat syynä tilanteeseen. Kuormituksen raja-arvojen korottamisen sijaan, kaivosyhtiön tulisi pitäytyä nykyisen luvan mukaisessa

tuotantorajoissa ja panostaa tehostetusti vesien puhdistusmenetelmien kehittämiseen ja rakentamiseen riittävällä kapasiteetilla, jotta kuormitus ja purettavien vesien pitoisuudet eivät rasita vastaanottavia vesiä ja niiden eliöstöä. Puhdistusmenetelmien kehittämisen ja käyttöönotto laajassa mittakaavassa on välttämätöntä kun tuotantotasoa tulevaisuudessa aiotaan nostaa, ja myös siinä tapauksessa että kaivosvedet puretaan isompaan vesistöön.

Kaivoksen prosessivesien puhdistuslaitos on hyvä esimerkki onnistuneesta ympäristöinvestoinnista. Tuotantokapasiteetin kasvattamisen edellytyksenä tulisi olla vastaavien puhdistusinvestointien tekeminen myös muille ympäristöön purettaville vesille ja sulfaatin lisäksi myös typen puhdistukseen tulee panostaa.

Kaiken kaikkiaan korotettujen siirtymäajan lupaehtojen hyväksyminen ja erityisesti varsinaisesta ympäristöluvasta erillisenä on riski Seurujoelle, sen eliöstölle ja ekologiselle tilalle, joka on arvioiden mukaan vaarassa huonontua. Niinpä hakemusta siirtymäajan korotetuille lupaehdoille ei tule hyväksyä erillisellä päätöksellä eikä varsinaisen lupapäätöksen osana. Yhtiön tulee mukauttaa toimintansa niin, että kuormitus Seurujokeen pysyy nykyisissä luparajoissa. Vesienhallinnalliset ongelmat voidaan ratkaista väliaikaisella poikkeusluvalla, mutta sen ehtona tulee olla kiireelliset, riittävässä mittakaavassa toteutettavat investoinnit purettavien vesien puhdistamiseen. 50 000 € vakuus ennallistamisen kustannuksille on riittämätön, jos vesistön kunnostustoimenpiteitä joudutaan toteuttamaan.

Päätös:
Esitys hyväksyttiin.
